

UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Ukmergės rajono savivaldybės tarybai

IŠVADA

DĖL GARANTIJOS SUTEIKIMO UAB „UKMERGĖS BUTŲ ŪKIS“

2025 m. kovo 7 d. Nr. B-02(G/1)

Ukmergė

Vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymu¹ Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu², Biudžeto sandaros įstatymu³, Savivaldybių skolinimosi taisyklėmis⁴ bei atsižvelgdama į Ukmergės rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) mero raštą⁵, atlikau tesėtumo vertinimą dėl galimybės suteikti 800,0 tūkst. Eur garantiją kreditoriams už Savivaldybės akcininko teisėmis valdomos uždarnosios akcinės bendrovės „Ukmergės butų ūkis“ (toliau – Bendrovė) planuojamą imti ilgalaikę paskolą.

Savivaldybės taryba priima sprendimus⁶ dėl Savivaldybės garantijų teikimo už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų dokumentų sutartis, laikydama Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytą skolinimosi limitų ir gavusi Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Bendrovė Savivaldybės merui pateikė raštą⁷, kuriuo informavo, kad Bendrovė planuoja skolintis lėšas 12 butų kotedžų statybai ir prašo Savivaldybės suteikti garantiją.

Savivaldybė, laikydama Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytą skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka⁸ gali teikti garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis. Pagal Lietuvos Respublikos vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių⁹ nuostatas, Savivaldybė įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus, laikysis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme¹⁰ nustatytą reikalavimų:

- savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis negali

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 67 str. 1 d. 3 p.

² Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais).

³ Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas, 2004-03-26 Nr. 345 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Ukmergės rajono savivaldybės mero raštas, 2025-03-03 raštą Nr. (6.14Mr) 18-808 „Dėl išvados pateikimo“.

⁶ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 15 str. 2 d. 21 p.

⁷ Uždarnosios akcinės bendrovės „Ukmergės butų ūkis“ raštas, 2025-02-25 Nr. SD25-173.

⁸ Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 17 str. 1 d. 5 p. (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas, 2004-03-26 Nr. 345 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁰ Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais).

viršyti 10 procentų 2025-2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo 5 priede¹¹ 2025 m. nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2024 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas ir valstybės biudžeto dotacijos sumos;

- savivaldybė negali viršyti savivaldybės grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio limito (kai toks limitas nustatytas), į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetinėmis metais savivaldybės priimtų ir įvykdytų įsiskolinimų¹² sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Pagal Lietuvos Respublikos 2025-2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo 5 priedą prognozuojamos Savivaldybės 2025 metų biudžeto pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio sudaro 39094,0 tūkst. Eur, o 2024 metais savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą - 8096,7 tūkst. Eur (39094,0 + 8096,7 = 47190,7 tūkst. Eur). Savivaldybės 2025 metų priimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių priimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis negali būti didesni nei 4719,1 tūkst. Eur.

Savivaldybės priimtų įsipareigojimų pagal garantijas likutis 2024-12-31 sudarė 1328,7 tūkst. Eur. t. y. 2,8 proc.

2025 metais suteikus Bendrovei 800,0 tūkst. Eur garantiją Savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas sudarytų 2028,7 tūkst. Eur arba 4,5 proc. (limitas 10 proc.).

Civilinis kodeksas¹³ nustato, kad garantija laikomas vienašalis garanto įsipareigojimas garantijoje nurodyta suma visiškai ar iš dalies atsakyti kitam asmeniui – kreditoriui, jeigu asmuo – skolininkas prievolės neįvykdys ar ją įvykdys netinkamai, ir atlyginti kreditoriui nuostolius tam tikromis sąlygomis (skolininkui tapus nemokiam ir kitais atvejais). Garanto atsakomybė yra subsidiari¹⁴.

Išanalizavus Bendrovės 2024 m. metinius finansinius dokumentus, nustatyta, kad Bendrovės gautinos sumos pagal 2024 m. gruodžio 31 d. finansinės atskaitomybės duomenis padidėjo 45344,00 Eur palyginus su praeitais metais. Pirkėjų įsiskolinimo apyvartumas yra 73 dienos, tai rodo, kaip ilgai Bendrovė užtrunka surinkdama gautinas lėšas iš pirkėjų (gyventojų). (Normali pirkėjų įsiskolinimo riba yra iki 60 dienų).

1 lentelė. UAB „Ukmergės butų ūkis“ gautinos sumos, Eur

Pavadinimas	2024-12-31	2023-12-31	Skirtumas (2-3)
1	2	3	8
Per vienus metus gautinos sumos	415952	370608	+45344
1. Pirkėjų skolos	414183	370036	+44147
2. Kitos gautinos sumos	1769	572	+1197

Šaltinis: Ukmergės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal UAB „Ukmergės butų ūkis“ 2024 m. gruodžio 31 d. balansą.

¹¹ Lietuvos Respublikos 2025-2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymas, 2024-12-19 Nr. XV-89, 5 priedas.

¹² Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas, 2004-03-26 Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ 4.2 p. (su vėlesniais pakeitimais).

¹³ Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, 6.90 straipsnis 1 d.

¹⁴ Subsidiarijoji atsakomybė (lot. subsidiarius – pagalbinis rezervinis) civilinėje teisėje – teisinės atsakomybės rūšis, kai įstatymu ar sutartimi nustatyta papildoma kito asmens atsakomybė kreditoriui, jei pagrindinis skolininkas neįvykdo prievolės. Subsidiariosios atsakomybės dydis negali viršyti pagrindinės atsakomybės dydžio.

Vadovybės atsakomybė

Ukmergės rajono savivaldybės administracija yra atsakinga už pateiktų dokumentų tikrumą ir teisingumą, o pateikta informacija ir duomenys yra objektyvūs ir išsamūs.

Bendrovės vadovybė yra atsakinga už savalaikį sutartinių įsipareigojimų, už kuriuos Savivaldybė teikia garantiją, vykdymą ir informacijos teikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl Savivaldybės skolinių įsipareigojimų teisėtumo ir pateikti auditoriaus išvadą Savivaldybės tarybai, kurioje išreiškiama nuomonė dėl galimybės suteikti garantiją.

Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglamentuoja Savivaldybės kontrolieriaus teikiamos išvados dėl savivaldybės galimybės suteikti garantiją formos, turinio ir apimties, nėra parengtų specialių metodikų bei reikalavimų, todėl rengiant šią išvadą apsiribota atlikti vertinimą teisėtumo požiūriu, t. y. vertinta Savivaldybės skolinimosi atitiktis imperatyvioms teisės aktų normoms (privalomiesiems reikalavimams).

Išvada: *Vadovaujantis vertinimo rezultatais, Savivaldybei suteikus 800,00 tūkst. Eur garantiją kreditoriams už UAB „Ukmergės butų ūkis“ planuojamą imti ilgalaikę paskolą, nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyti skolinimosi garantijų limitai.*

Savivaldybės kontrolierė

Onutė Mikeliene